

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੇ.].

ਸ਼ਿਵ ਚਰਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ.

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1184.

13 ਮਾਰਚ 1967 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ (ਜੇ. ਈ. ਆਫ 1922)— ਐੱਸ. 56— ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ— ਕੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਐਡ-ਮੋਰਿਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ— ਕੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀਆਂ-ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ-ਕੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਮਾਪਦੰਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਫ ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆਜ਼ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਲੋੜੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। . ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਟਰੱਸਟ ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਜੱਜ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਪਟੇਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟਰੱਸਟ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 56 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ 'ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਐਕਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਪੱਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 2 ਤੋਂ 4 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1951 ਦੇ ਤਹਿਤ X ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ, ਨੋਟਿਸਾਂ ਦਾ ਅਮਲ, ਸਿਤੀ 16, 1962, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਸ.

ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਟੀ.ਐਸ. ਮੁੰਜਰਾਲ-

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.—ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੋ ਜੁੜੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ (1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1184) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ/ ਮੱਲਣ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ (1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1185)। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਕ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕਿਸਮਤ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੀ 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1184 ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਦਾਸ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1, ਕਟੜਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 2466-86/11 ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਫ ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆਜ਼ ਐਕਟ, 1951 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1951 ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ 1 ਫਰਵਰੀ 1958 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ।

Shiv Charan Dass and others v. The Amritsar Improvement Trust and others (Narula, J.)

ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੇਤ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-? ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ - ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਨਿਕਾਸੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 30 ਜੂਨ, 1959 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਟੜਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 2466-86/11 ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 4, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਅਧੀਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ), ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 18 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਦੇ ਨਾਲ, ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ 28 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੀ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2 ਮਾਰਚ ਅਤੇ 25 ਮਈ, 1959, ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਬਿਨੈਪੱਤਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਨੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ 1959 ਦੇ ਮਤੇ ਨੰ. 61 ਦੁਆਰਾ, ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1959 ਨੂੰ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਰੋਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ 30 ਜੂਨ 1959 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਕਿ 30 ਮਈ, 1961 ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 1035 ਦੁਆਰਾ, ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ - ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੀ

ਮਿਤੀ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1961, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1961 (ਅਨੇਕਚਰ F) ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 30 ਮਈ, 1961 ਦੀ ਸੰਕਲਪ ਮਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 10 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 1221 ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 23 ਫਰਵਰੀ, 1959/2 ਮਾਰਚ, 1959 ਦੀ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਫੀਸ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ।

I. L. R. Punjab and Haryana (19*58)1

31 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। 922 ਵਰਗ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਨੰਬਰ 2466-86/11 ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 26,435 ਰੁਪਏ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਇੱਕ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਲੇਖ, ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕੀ ਜਾਏਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ"। 16 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਨੋਟਿਸ (ਅਨੇਕਸਰ ਬੀ ਤੋਂ ਈ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚੱਲ-ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਣ। ਰਿਜ਼ੋਕਟਿਵ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ 7 ਅਗਸਤ, 1962 ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ, ਸਮਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਹਰੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 3 ਅਗਸਤ, 1962 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ

Shiv Charm Dass and others v. The Amritsar Impr#vem«*t Tract tad
others (Narula, J.)

ਨਾਲ -ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਗਲਤ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ 1 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1958, ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸਕੀਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟਰੱਸਟ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 1951 ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ, ਸਕੀਮ ਉੱਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਟਰੱਸਟ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਫਿਰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੈ! ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:--

“56(1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(2) ਟਰੱਸਟ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ-

I. L. R. Punjab and Haryana**(1968)1**

- (a) ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
- (b) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਲੀਜ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
- (3) ਟਰੱਸਟ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (4) ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਗਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੁਕੇਗਾ, ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: -

- (a) ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ; (ਅਤੇ

Shiv Charan Dass and others v. The Amritsar Improvement Trust and others (Narula, J.)

(b) ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56(4) ਟ੍ਰਸਟ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਕਮ ਦੀ ਫਿਕਸਿੰਗ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਸਿਰਫ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਇਹ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਇਹ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਟ੍ਰਸਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 56 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਮਾਪਦੰਡ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਲੋੜੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਟਰੱਸਟ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜੱਜ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 56 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮਕਸਦ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ, ਸਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਵ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀ. ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੇਲੋੜੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਪਟੇਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ. ਸੈਕਸ਼ਨ 56 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ 'ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1951 ਐਕਟ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“6(1) ਟਰੱਸਟ, ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੁਰੰਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ! ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ।”

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਤੀ, ਮਿਤੀ 1 ਫਰਵਰੀ, 1958, ਅਤੇ ਅਸਲ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56(1) ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 4 ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 4 ।

“ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ AIT/D/13/1418, ਮਿਤੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਰਾਹੀਂ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਦੀ ਐਕਵਾਇਰਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ / ਵਿੱਚ! ਉਪਰੋਕਤ-ਨੋਟਿਫ ਸਕੀਮ. ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ, ਮਿਤੀ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਇਵੇਕੂਏ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 4

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 4 ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ! 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ, ਜੋ ਮਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1958 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਮੇਰੇ

Shiv Charan Dass and others v. The Amritsar Improvement Trust and others (Narula, J.)

ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ.

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗੈਰ-ਇਵੇਕੂਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। 1954 ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ ਨੰ. 44 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਦੋ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ! 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਬਿ. y ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੌਥੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਡੀ.

ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੰਭਾਵੀ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬੀਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਮਿਸਟਰ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 31 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਿਆਂ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਆਂਟਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ *ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ ਦਾਸ ਭਾਵਨਾ ਮੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪ੍ਰੋਵੀਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1)* ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1, 11 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਵਾਇਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ *ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ ਦਾਸ ਭਾਵਨਾ ਮੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਮੁੜ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਲ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Shiv Charan Dass and others v. The Amritsar Improvement Trust and others (Narula, J.)

ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ, ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਬਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“2(d) “ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਖਰਾਬ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਕੀਮ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ * ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲੂ ਲਿਖਤੀ ਕਥਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 9(i) ਅਤੇ (ii) ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

“9(i) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ. 9 ਦੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ (i) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ X ਦੇ 1951 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ 'ਕਟੜਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਖੇਤਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ, —ਇਸਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 12321-LB-5-7/8696, ਮਿਤੀ 1 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਰਾਹੀਂ। ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆਜ਼ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ, —ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3412-ਬੀਐੱਡਸੀ 48/19962, ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਦੇ ਰਾਹੀਂ। ਮੁੜ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਸਮੇਤ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਧਾਰਨਾ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 undei*AC ਲਾਗੂ ਹੈ। t X 1951 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ

(111) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 9 ਦੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ (ii) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3412-ਬੀਐੱਡਸੀ-48/19962, ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। 1951 ਦਾ X ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, 1951 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ X ਦੇ ਤਹਿਤ 26 ਜੂਨ, 1962 ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5175-2CIII-62/26904 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੱਸੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਉਕਤ

ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਕਟੜਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਇਲਾਕਾ ਸਕੀਮ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1951 ਦੇ ਐਕਟ X ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਸੀ।

ਟਰੱਸਟ ਮਾਈ ਲਫ਼ਮੀ ਸਿਆਲਕੋਟੀ ਬ੍ਰਾਦਰੀ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਵਾਪਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ 1949 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਨੁਕਸਿਤ ਖੇਤਰ" ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ 1947 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਹੋਇਆ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਨਾ ਹੀ 26 ਜੂਨ, 1962 ਦੀ ਅਗਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 9(ii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਵੈਧ ਸਕੀਮ couM ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, 1963 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ (ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ ਨੰ. 8 ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਇਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 28 ਫਰਵਰੀ 1963 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ (ਐਕਸਟ੍ਰਾਓਰਡ ਆਈ ਇਨਰੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ: -

“ਪੰਜਾਬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਫ ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆਜ਼ (ਵੈਲੀਡੇਸ਼ਨ) ਬਿੱਲ, 1963, ਪੰਜਾਬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਫ ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆਜ਼ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ 11 ਮਈ, 1951 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 26 ਜੂਨ, 1962 ਤੱਕ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ

(2) **ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 976**

Shiv Charan Dass and others v. The Amritsar Improvement Trust and others (Narula, J.)

1959 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 331 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: —•

ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਸਕੀਮਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵੈਧਤਾ। ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 11 ਮਈ, 1951 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ 25 ਵੇਂ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ। ਜੂਨ, 1962, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਪੰਜਾਬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਫ ਡੈਮੋਜ਼ਡ ਏਰੀਆਜ਼ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਨੁਕਸਿਤ ਖੇਤਰ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਹੋਇਆ ਇਲਾਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ। ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਅਵਾਰਡ, ਕਾਰਵਾਈ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਖੇਤਰ"।

ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਨੇ 1963 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ. 5 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਵੈਧ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਦਸੀਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ .

(3) ILR (1964) 2 ਪੁੰਜ. 501.

ਮਹੀਪਰਕਾਸ਼ ਮੁਠ ਆਦਿ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਆਦਿ (4), ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ * ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੀ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਪਾਈ ਗਈ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ: -

“ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਹੀਪਰਕਾਸ਼, ਉੱਤਰਾਪਰਸ਼ਵਾ, ਦਕਸ਼ੀਨਾਪਰਸ਼ਵਾ ਅਤੇ ਰਾਧਾਕਾਂਤ ਦੇ ਗਣਿਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲ 1953 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1939 ਦਾ ਐਕਟ 4 ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1953 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਚ, 1954 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮਾਂ ਬੇਕਾਰ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਖੜਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉੜੀਸਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1952 ਐਕਟ ਦੇ 1954 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 79-ਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

“ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਅਤੇ 39, ਉੜੀਸਾ ਹਿੰਦੂ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 4939 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੜੀਸਾ ਹਿੰਦੂ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1953, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 44 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਨਿਜ਼ੀਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 1 ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਵੈਧ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਨੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਟਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(4) ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 432.

ਹਿੰਦੂ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1953, ਅਤੇ 1952 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵ, 16 ਮਈ, 1953 ਤੋਂ 31 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ 1939 ਐਕਟ ਦੀ ਸੋਧ) 1953 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਬਣਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 79-ਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਵੈਧ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ * ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਕ

Shiv Charan Dass and others v. The Amritsar Improvement Trust and others (Narula, J.)

ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਇਹ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹਨਾਂ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਗੈਰ- ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ' ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ' ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣਾ ਹੈ।

ਸਦਾਸੀਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ, ਮਹੀਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੁਠ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੂਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਟਰੱਸਟ ਮਾਈ ਲੱਛਮੀ ਸਿਆਲਕੋਟੀ ਬ੍ਰੈਡਰੀ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਧਾਨਕ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਸਕੀਮਾਂ ਸਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਕੀਮ 'ਨੁਕਸਿਤ ਖੇਤਰ' ਵਜੋਂ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। 1963 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

11 ਮਈ, 1951 ਤੋਂ 26 ਜੂਨ, 1962 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ, ਅਵਾਰਡਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ। 1963 ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਨੁਕਸਾਨਿਆਂ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਖੇਤਰ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਹੁਣ 1963 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੈਧ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੰਦੋਨਜ਼ਰ 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚਤੁਰਾਈ ਵਾਲੀ ਦਲੀਲ ਮਾਰੀ। ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵੈਧਤਾ ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਕੀਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਅਵੈਧ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 29 ਮਾਰਚ, 1963 ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੈਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸੋਧ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਡੀਮਿੰਗ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 1963 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਡੀਮਿੰਗ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਲਾਕਾ 1 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਿੰਦੂ ਨੇ ਬੀਪ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੰਦੋਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਿੰਦੂ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ
ਸਮਝੋਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.ਕਵਲ ਨੈਨ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,
ਬਨਾਮ

-
1
U

I. L. R. Punjab and Haryana

(1968)1

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, - ਜਵਾਬਦੇਹੀ
1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2467.
14 ਮਾਰਚ 1967 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ (1966) ਵੋਲ. I- ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਅਣਉਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ-ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 21-
ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ